

TRAFİK KURALLARI VE CEZALARI DERS NOTU:

DERSİN AMACI: Sürücülere trafik kurallarını öğretmek, uyulmadığı takdirde ne gibi kazaların meydana gelebileceğini hatırlatmak ve bu kurallara uyulmadığı zaman ne gibi cezalara maruz kalınacağını öğretmek.

2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU:

Amaç :

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir.

Kapsam:

Madde 2 – Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

- Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,
 - Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,
- Bu Kanun hükümleri uygulanır.

TANIMLAR

TRAFİK : Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.

KARAYOLU: Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlardır.

ARAÇ : Karayollarında kullanılabilen, motorlu, motorsuz ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin genel adıdır.

TAŞIT : Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlardır.

SÜRÜCÜ : Karayolunda, motorlu veya motorsuz bir aracı sevk ve idare eden kişidir.

ŞOFÖR : Karayolunda, ticari olarak tescil edilmiş bir motorlu taşıtı süren kişidir.

YOLCU : Aracı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında araçta bulunan kişilerdir.

HİZMETLİ : Araçlarda, sürücü hariç, araç veya taşıma hizmetlerinde süreli veya süresiz çalışan kişiler ile iş makinelerinde sürücülerden gayri kişilerdir.

TRAFİK İŞARETLERİ : Trafiği düzenleme amacı ile kullanılan işaret levhaları, ışıklı ve sesli işaretler, yer işaretlemeleri ile trafik zabıtası veya diğer yetkililerin trafiği yönetmek için yaptıkları hareketlerdir.

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ : Görev sırasında, belirli araç sürücülerinin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak şartı ile trafik kısıtlama veya yasaklarına bağlı olmamalıdır.

GEÇİŞ HAKKI : Yayaların ve araç kullananların diğer yaya ve araç kullananlara göre, yolu kullanmak sırasındaki öncelik hakkıdır.

DURMA : Her türlü trafik zorunlulukları (kırmızı ışık, yetkililerin dur işareti, yol kapanması gibi) nedeni ile aracın durdurulmasıdır.

DURAKLAMA : Trafik zorunlulukları dışında araçların insan indirmek ve bindirmek amacı ile kısa bir süre için durdurulmasıdır.

PARKETME : Araçların, durma ve duraklaması gereken haller dışında bırakılmasıdır.

TRAFİK KAZASI : Karayolu üzerinde hareket halinde olan bir veya birden fazla aracın karıştığı ölüm, yaralanma ve zararlı sonuçlanmış olaydır.

MÜLK : Devlete, kamuya, gerçek yada tüzel kişilere ait olan taşınmaz mallardır.

YERLEŞİM YERİ (BİRİMİ) : Kendisine ulaşan karayolları üzerinde sınırının, başlangıç ve bitimi bir işaret levhası ile belirlenmiş olan yerleşme, çalışma ve barınma amacı ile insanların yararlandıkları yapı ve tesislerin bir arada bulunduğu ve karayolu trafiğine etkileri tespit edilmiş olan il, ilçe, köy veya mezra gibi yerlerdir.

YAYA : Araçlarda bulunmayan, karayolunda hareketsiz veya hareket halinde bulunan insanlardır.

İKİ YÖNLÜ KARAYOLU : Taşıt yolunun her iki yönündeki taşıt trafiği için kullanıldığı karayoludur.

TEK YÖNLÜ KARAYOLU : Taşıt yolunun sadece bir yöndeki taşıt trafiği için kullanıldığı karayoludur.

BÖLÜNMÜŞ KARAYOLU : Bir yöndeki trafiğe ait taşıt yolunun bir ayırıcı ile belirli şekilde diğer taşıt yolundan ayrılması ile meydana gelen karayoludur.

ERİŞME KONTROLLÜ KARAYOLU (Otoyol-Ekspres yol): Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların girmediği, ancak, izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoludur.

GEÇİŞ YOLU : Araçların bir mülke girip çıkması için yapılmış olan yolun karayolu üzerinde bulunan kısmıdır.

BAĞLANTI YOLU : Bir kavşak yakınında karayolu taşıt yollarının birbirine bağlanmasını sağlayan, kavşak alanı dışında kalan ve bir yönlü trafiğe ayrılmış olan karayolu kısmıdır .

TAŞIT YOLU (Kaplama): Karayolunun genel olarak taşıt trafiğince kullanılan kısmıdır.

BİSİKLET YOLU : Karayolunun, sadece bisikletlerinin kullanmalarına ayrılan kısmıdır.

YAYA YOLU (Yaya kaldırımı) : Karayolunun taşıt yolu kenarı ile gerçek veya tüzel kişilere ait mülkler arasında kalan ve sadece yayaların kullanımına ayrılmış olan kısmıdır.

BANKET : Yaya yolu ayrılmamış karayolunda, taşıt yolu kenarı ile şev başı veya hendek iç üst kenarı arasında kalan ve olağan olarak yayaların ve hayvanların kullanacağı, zorunlu hallerde de araçların faydalanabileceği kısım.

PLATFORM : Karayolunun, taşıt yolu (kaplama- ile yaya yolu (kaldırım- veya banketinden oluşan kısım.

ANAYOL : Ana trafiğe açık olan ve bunu kesen karayolundaki trafiğin bu yolu geçerken veya bu yola girerken, ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği işaretlerle belirlenmiş karayoludur.

TALİ YOL : Genel olarak üzerindeki trafik yoğunluğu bakımından bağlandığı yoldan daha az önemde olan yoldur.

TEHLİKELİ EĞİM : Araçların emniyetle seyrine devam için, vites küçültmeyi gerektiren uzunluk veya açıda ki yol eğimidir.

KAVŞAK : İki veya daha fazla karayolunun kesişmesi veya birleşmesi ile ortak alandır.

KAVŞAK ORTAK ALANI : Kavşaklarda, kavşağı teşkil eden kollardan ayrı ayrı yaklaşıldığında, kavşaktaki geometrik veya fiziki değişikliğin başladığı çizgiler ile çevrelenmiş alandır.

YAYA GEÇİDİ : Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır.

OKUL GEÇİDİ : Genel olarak okul öncesi, ilk öğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için, taşıt yolundan ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.

ALT GEÇİT : Karayolunun, diğer bir karayolu veya demiryolunu alttan geçmesini sağlayan yapıdır.

ÜST GEÇİT : Karayolunun, diğer bir karayolu veya demiryolunu üstten geçmesini sağlayan yapıdır.

DEMİRYOLU GEÇİDİ (Hemzemin Geçit) : Karayolu ile demiryolunun aynı seviyede kesiştiği bariyerli veya bariyersiz geçitlerdir.

ADA : Yayaların geçmesi ve durmalarına, taşıtlardan inip binmelerine yarayan, trafik akımını ve trafik güvenliğini sağlama amacı ile yapılmış olan, araçların bulunamayacağı, koruyucu tertibatla belirlenmiş bölüm ve alandır.

AYIRICI : Taşıt yollarını veya yol bölümlerini birbirinden ayıran, bir taraftaki taşıtların diğer tarafa geçmesini engelleyen veya zorlaştıran karayolu yapısı, trafik tertibatı veya gereçtir.

ŞERİT : Taşıtların bir dizi halinde güvenle seyredabilmeleri ve taşıt yolunun ayrılmış bir bölümü veya boyuna işaretlemelerle ayrılmamış olsa bile motorlu araç dizisinin hareketine yeterli genişlikte olmak şartıyla taşıt yolunu bölünebileceği boyuna dilimlerin herhangi biridir.

PARKYERİ (Otopark) : Araçların park etmesi için kullanılan açık veya kapalı alandır.

KARAYOLU ÜZERİ PARKYERİ : Taşıt yolundaki veya buna bitişik alanlardaki park yeridir.

KARAYOLU DIŞI PARKYERİ : Karayolu sınır çizgisi dışında olan ve bir geçiş yolu veya servis yolu ile taşıt yoluna bağlanan park yeridir.

DURAK : Kamu hizmeti yapan yolcu taşıtlarının yolcu ve hizmetlileri bindirmek, indirmek gayesiyle duraklamaları için işaretlerle belirlenmiş yerdir.

GARAJ : Araçların genellikle uzun süre durmaları için kullanılan bakım ve servisinin de yapılabileceği kapalı veya açık olan yerlerdir.

TERMİNAL : İnsan veya eşya taşımalarında araçların indirme, yükleme, boşaltma, aktarma yaptıkları ve ayrıca bilet satışı ile bekleme, haberleşme, şehir ulaşımı ve benzeri hizmetlerin de sağlandığı yerdir.

SERVİS İSTASYONU : Araçların bakım, onarım ve servislerin yapıldığı açık veya kapalı yerdir.

AKARYAKIT İSTASYONU : Araçların esas itibarıyla akaryakıt, yağ, basınçlı hava, ve yedek malzeme ihtiyaçları ile ayrıca, kişilerin ilk yardım ihtiyaçlarının da sağlandığı yerdir .

MUAYENE İSTASYONU : Araçların niteliklerini tespit ve kontrol edebilecek cihaz ve personel bulunan ve teknik kontrolü yapılan yerdir.

ARAÇ TARTI İSTASYONU : Araçların yüklü veya yüksüz olarak sabit veya taşınabilir cihazlarla tartıldığı yerdir.

OTOMOBİL : Yapısı itibarıyla, **sürücüsünden başka en çok 7 oturma yeri olan** ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.

MİNİBÜS : Yapısı itibarıyla, **sürücüsünden başka 8 ile 14 oturma yeri olan** ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.

OTOBÜS : Yapısı itibarıyla **sürücüsünden başka en az 15 oturma yeri olan** ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.

Trolleybüsler de bu sınıfa girerler.

KOMYENET : İzin verilebilen **azami yüklü ağırlığı 3500 Kg.ı geçmeyen** ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıttır.

ÇEKİCİ : Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan yük taşımayan motorlu taşıttır.

ARAZİ TAŞITI : Karayollarında yolcu veya yük taşıyabilecek şekilde imal edilmiş olmakla beraber, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilen motorlu taşıttır.

MOTOSİKLET : İki veya üç tekerlekli sepetli veya sepetsiz motorlu taşıttır.

MOTORLU BİSİKLET : Silindir hacmi 50 santimetre küpü geçmeyen, içten patlamalı motorla donatılmış ve imal hızı saatte 50 km.den az olan bisiklettir.

BİSİKLET : En çok üç tekerleği olan ve üzerinde bulunan insanın adale gücü ile pedal veya el ile tekerleği döndürmek suretiyle hareket eden ve yolcu taşımalarında kullanılmayan motorsuz taşıttır.

LASTİK TEKERLEKLİ TRAKTÖR : Belirli şartlarda römork ve yarı römork çekebilen, ancak ticari amaçla taşımada kullanılmayan tarım aracıdır.

İŞ MAKİNELERİ : Yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan, iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş, karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılmayan motorlu araçlardır.

ÖZEL AMAÇLI TAŞIT : Özel amaçla insan veya eşya taşımak için imal edilmiş olan ve itfaiye, cankurtaran, cenaze, radyo, sinema, televizyon, kütüphane, araştırma araçları çekmek veya taşımak, kaldırmak gibi özel işlerde kullanılan motorlu araçtır.

OKUL TAŞITI : Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların öğrencileri ile sadece gözetici ve hizmetlilerin taşınmalarında kullanılan taşıttır.

KAMU HİZMETİ TAŞITI : Kamu hizmeti için yük veya taşınması yapan bütün taşıtlardır.

PERSONEL SERVİS TAŞITI : Herhangi bir kamu ve kuruluşu veya özel veya tüzel kişilerin personelini bir akit karşılığı taşıyan şahıs veya şirketlere ait minibüs ve otobüs türündeki ticari araçlardır. Kamu kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel kişilere ait araçların kendi personelini veya yolcusunu taşıma işi bu tanımın kapsamına girmez.

UMUM SERVİS ARACI : Okul taşıtları ile personel servis araçlarının birlikte değerlendirilmesidir.

KAMP TAŞITI : Yük taşımada kullanılmayan, iç dizayn tatil yapmaya uygun teçhizatlarla donatılmış, hizmet edebileceği kadar yolcu taşıyabilen motorlu taşıttır.

RÖMORK : Motorlu araçla çekilen insan veya yük taşımak için imal edilmiş motorsuz taşıttır.

YARI RÖMORK : Bir kısmı motorlu taşıt veya araç üzerine oturan, taşıdığı yükün ve kendi ağırlığının bir kısmı motorlu araç tarafından taşınan römorktur.

HAFİF RÖMORK : Azami yüklü ağırlığı 750 kg.ı geçmeyen römork veya yarı römorktur.

TAŞIT KATARI : Karayolunda bir birim olarak seyretmek üzere birbirine bağlanmış taşıttır .

TAŞIMA SINIRI (Kapasite) : Bir aracın güvenle taşıyabileceği en çok yük ağırlığı veya yolcu ve hizmetli sayısıdır.

GABARİ : Araçların, yüklü veya yüksüz olarak karayolunda güvenli seyirlerini temin amacı ile uzunluk genişlik ve yüksekliklerini belirleyen ölçüdür.

AZAMİ AĞIRLIK : Taşıttın güvenle taşıyabileceği azami yük ile birlikte ağırlığıdır.

YÜKSÜZ AĞIRLIK : Üzerinde insan veya eşya (yük- bulunmayan ve akaryakıt deposu dolu olan bir aracın taşınması zorunlu alet, edevat ve donatımı ile birlikte toplam ağırlığıdır.

YÜKLÜ AĞIRLIK : Bir taşıtın yüksüz ağırlığı ile taşımakta olduğu sürücü, hizmetli, yolcu ve eşyanın ağırlığıdır.

DİNGİL AĞIRLIĞI : Araçlarda aynı dingile bağlı tekerleklerden, karayolu yapısına aktarılan ağırlıktır.

AZAMİ DİNGİL AĞIRLIĞI : Araçların karayolu yapılarından güvenle ve yapıya zarar vermeden geçebilmeleri için saptanan toplam ağırlıktır.

TRAFİK İŞARETLERİ

- 1- Trafik görevlisinin işaretleri
- 2- Işıklı trafik işaretleri
- 3- Trafik işaret levhaları
- 4- Yol çizgileri
- 5- Diğer işaretleme elemanları

Trafik işaretlerinin bu sıralaması aynı zamanda bunlara uymadaki öncelik sıralamasıdır.

Sesli veya yazılı ışıklar; araç trafiğine göre yayaların hareketlerini düzenleyen ışıklar olup yayalara hitap eder.

KARAYOLUNDA ARAÇ SÜRME YASAĞI

1- Uyuşturucu ve keyif verici maddeleri almış olarak karayolunda araç sürmek yasaktır. Bu hükme uymayanlar derhal araç kullanmaktan men olunur ve mahkemeye sevk edilir. Mahkemece hafif para, 6 ay hafif hapis ve sürücü belgesinin iptali ile cezalandırılır.

2- Hususi otomobil sürücüleri kanlarındaki alkol miktarı **en çok 0,50 promil olacak** kadar alkol alarak araç kullanabilirler.

Diğer araç sürücülerinin alkollü araç kullanmaları yasaktır. Bu kurallara uymayanlar, geriye doğru **5 yıl içinde birinci defa 6 ay, ikinci defada da 2 yıl süre ile sürücü belgeleri elinden alınır.** Para ve 15 ceza puanı ile cezalandırılır. Ayrıca bu sürücüler eğitime tabi tutulurlar. **Üçüncü defa tekrarı halinde bu sürücüler, 6 ay hapsolünürler; psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonrası 5 yıl geçtikten sonra uygun olanlara sürücü belgesi iade edilir.** Uygun olmayanlara ise sürücü belgesi verilmez. Alkollü olarak ölümlü ya da yaralamalı trafik kazasına neden olunması halinde **ağır kusurun** varlığı kabul edilir.

3- Sürücü belgesi olmayanların veya sürmeye yetkili oldukları araçlar dışındaki araçları karayolunda sürmesi yasaktır. Geçerli **sürücü belgesi olmadan trafiğe çıkanlara** para cezası ile birlikte ilk tespit **1-2 ay, tekrarı halinde 2-3 ay hapis cezası verilir.** 18 yaşındaki küçükler için bu ceza, aynı sürelerle çocuk ıslah evlerinde ıslah edilmek suretiyle yerine getirilir.

4- Ticari amaçla yük ve yolcu taşıyan motorlu araç sürücülerinin veya bir yarar karşılığında sürücülük yapanların **24 saatlik herhangi bir süre içinde; toplam olarak 9 saatten ve devamlı olarak 4,5 saatten fazla araç sürmeleri yasaktır. 4,5 saatlik devamlı araç sürmeden sonra en az 45 dakika dinlenmek zorundadır.** Bu dinlenmeyi 4,5 saatlik araç kullanma süreleri içinde 15'er dakikalık molalar şeklinde kullanabilir.

Otobüs, kamyon ve çekici araçlarında çalışma, sürme, dinlenme sürelerinin tespiti **takoğraf cihazı ile yapılır.**

Sürücü ve yolcular toplu taşıma araçlarında sigara içemez.

KARAYOLUNUN KULLANILMASI KURALLARI

Aksine bir işaret bulunmadıkça bütün sürücüler araçlarını;

- 1- Gidiş yönüne göre yolun en sağından sürmek,
- 2- Çok şeritli yollarda, yol ve trafik durumuna göre hızının gerektirdiği şeritten sürmek,
- 3- Şerit değiştirmeden önce, gireceği şeritteki araçların emniyetle geçmesini beklemek,
- 4- Trafiği aksatacak ve ya tehlikeye sokacak şekilde şerit değiştirmemek,
- 5- Gidişe ayrılan şeritlerden en soldakini sürekli olarak işgal etmemek,

6- İki yönlü dört veya daha çok şeritli yollarda, aksine bir işaret bulunmadıkça motosiklet, otomobil, minibüs, kamyonet ve otobüs dışındaki araçları sürerler, geçme ve dönme dışında, en sağ şeritten sürmek zorundadırlar.

Sürücülerin;

7- Geçme, dönme, duraklama ve park etme gibi haller dışında şerit değiştirmeleri,

8- İki şeridi birden kullanmaları,

9- Kavşaklara yaklaşırken yerleşim yerleri dışında 150 m, yerleşim yerleri içinde 30 m mesafe içinde ve kavşaklarda şerit değiştirmeleri,

10- İşaret vermeden şerit değiştirmeleri,

11- Bölünmüş yollarda, karşı yönden gelen trafik için ayrılmış yol bölümüne girmeleri,

12- Dört veya daha fazla şeritli ve iki yönlü yollarda, karşı yönden gelen trafik için ayrılan yol kısmına girmeleri,

13- İki yönlü ve üç şeritli yollarda en sol şeride girmeleri, yasaktır.

HIZ KURALLARI

Sürücüler, hızlarını;

1- Kullandıkları aracın cinsine,

2- Yük durumuna,

3- Yol durumuna,

4- Hava ve görüş durumuna,

5- Trafik durumuna, göre ayarlamak zorundadırlar.

Şehirlerarası karayollarında 90km/s, otoyollar da 120 km/s hızı geçmemek üzere, araçların hız sınırları aşağıya çıkarılmıştır.

TÜRKİYE'DE ARAÇLARIN UYMASI GEREKEN YASAL HIZ SINIRLARI			
ARAÇ CİNSİ	YERLEŞİM YERİ İÇİNDE	YERLEŞİM YERİ DIŞINDA	OTOYOLDA
	(Km/Saat)	(Km/Saat)	(Km/Saat)
Otomobil	50	90	120
Otobüs	50	80	100
Minibüs, kamyon ve kamyonet	50	80	90
Arazi taşıtları ve motosikletler	50	70	80
Tehlikeli madde taşıyan araçlar ve özel yük taşıma izin belgesi veya özel izin belgesi ile karayoluna çıkan araçlarda (Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa)	30	50	60
Motorlu ve motorsuz bisikletler	30	45	-
LTT ve arızalı araç çeken araçlar	20	20	-
Servis freni bozuk araçları çekenler	15	15	-

Zorunlu haller dışında şehirlerarası karayolunu kullanan motorlu araçlarda, araç cinsi gözetilmeksizin **asgari hız sınırı 15 km.dir**

Araçlara **römork veya yarı römork takıldığında azami hız sınırından saatte 10 km. düşülmesi** gerekir.

Tehlikeli madde taşımaya mahsus olup, boş olarak trafiğe çıkarılan araçlar, kendi sınıflarına giren araçlara ait hızla sürülebilirler.

Servis-ayak freni bozuk olan araçları çeken araçlar, saatte 15 km. den fazla hızla sürülemezler.

Sürücüler:

- 1- Kavşaklarla yaklaşırken,
- 2- Dönemeçlere girerken,
- 3- Tepe üstlerine yaklaşırken,
- 4- Yaya ve okul geçitlerine yaklaşırken,
- 5- Devamlı dönemeçli yollarda ilerlerken,
- 6- Demiryolu geçitlerine yaklaşırken,
- 7- Tünelere yaklaşırken,
- 8- Dar köprü ve menfezlere yaklaşırken,
- 9- Yapım, bakım ve onarım çalışmaları yapılan yol kesimlerine yaklaşırken **hızlarını azaltmak zorundadırlar.**

Aksine bir karar veya işaret yok ise, azami hız sınırı %10' a kadar aşılabilir. Öndeki aracı geçme sırasında geçme şartlarının mecbur kılması nedeniyle hız sınırı aşılabilir, bir suç oluşturmaz.

Hız sınırlarını **% 30'dan fazla aşan sürücülerden**, suçun işlendiği tarihten geriye doğru 1 yıl içerisinde aynı kuralı **5 defa ihlal ettiği tespit edilenlerin sürücü belgeleri 1 yıl süre ile geri alınır.** Bu süre sonunda psiko-teknik değerlendirmeden ve psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücü belgesi almasına mani olmadığı anlaşılanların belgeleri iade edilir.

Hız sınırlarının aşılip aşılmadığını, tespit etmekte kullanılan cihazların yerini tespit veya cihazları bulunduranlar hafif para cezası ve 4 aydan 6 aya kadar hafif hapis cezası ile cezalandırılır, cihazlarına el konulur.

TAKİP MESAFESİ

Sürücüler, önlerinde giden araçları, kendi araçlarının km. cinsinden saatteki hızının en az yarısı kadar metre mesafesinden takip etmek zorundadırlar. **Örneğin, 90 km./s hızla giden bir aracın öndeki aracı takip mesafesi 45 m.dir.**

Takip mesafesi aynı zamanda, takip eden aracın **2 saniyede kat edeceği yol uzunluğu** kadardır. Bu sürenin tespitinde, **88-89 yöntemi kullanılır.** Bu sayılar aralıksız söylendiğinde aradan iki saniye geçmektedir.

Kol ve grup halinde araç kullananlar, araçları arasında diğer araçların güvenle gidebilecekleri açıklıklar bulundurmamak zorundadırlar. Bu açıklıkların ölçüsü takip mesafesinden az olamaz.

Tehlikeli madde taşıyan araç sürücüleri, yerleşim yerleri dışında diğer araçları 50 m. den daha yakın takip edemezler.

ÖNDEKİ ARACI GEÇME

Öndeki Aracı Geçmenin Yasak Olduğu Yerler:

- 1- Geçmenin trafik işareti ile yasaklandığı yerlerde,
- 2- Görüş yetersizliği olan tepe üstlerine, dönemeçlere yaklaşırken,
- 3- Yaya ve okul geçitlerine yaklaşırken,
- 4- Kavşaklarda ve buralara yaklaşırken,
- 5- Demiryolu geçitlerinde ve buralara yaklaşırken,
- 6- İki yönlü iki şeritli köprü ve tünellerde öndeki aracı geçmek yasaktır.

Öndeki aracı geçecek sürücülerin;

- 1- Arkadan gelen bir başka sürücünün kendisini geçmeye başlamamış olmasına,
- 2- Geçilecek olan aracın bir başka aracı geçip geçmediğine,
- 3- Geçme için kullanılacak şeridin yeteri kadar ilerisinin görüşe açık ve boş olmasına,
- 4- Geçişin, geçilen araç için büyük bir güçlük doğurmamasına,
- 5- Araçların hız farkları ve uzunlukları itibariyle geçiş için yeterli mesafenin bulunup bulunmadığına, dikkat etmeleri zorunludur.

Geçme işlemi sırasında uyulacak kurallar:

- 1- Geçme, geçilecek aracın solundaki şeritten yapılır.
- 2- Sola dönüş işareti verilir, geçilecek araç sürücüsü gündüz korna ile, gece selektör ile uyarılır.
- 3- Geçilecek araca takip mesafesi kadar mesafe önce sol şeride geçilir.

4- Geçilen araç, geriyi görme aynasından görülünceye kadar geçiş şeridinde gidilir.

5- Sağa dönüş işareti verildikten sonra sağ şeride girilerek geçiş tamamlanır.

Ancak;

1- Sola dönüş yapmak için yolun soluna yanaşan aracın,

2- Yolu ortasından giden tramvayların,

3- Görev gereği yolun sonunda duran geçiş üstünlüğüne sahip araçların, sağından geçilebilir. Gidişe ayrılmış yol bölümlerinde, **şerit değiştirmemek şartı ile bir şeritteki taşıtların diğer şeritteki taşıtlardan hızlı gitmesi geçme sayılmaz.**

ARKADAKİ ARACA YOL VERME

Geçilen araç sürücüsü, kendisini geçmek isteyen araçların işaretini alınca:

1- İki yönlü, iki şeritli yollarda taşıt yolunun sağ kenarına yakın gitmek,

2- Dörtten fazla şeritli ve bölünmüş yollarda bulunduğu şeridi izlemek,

3- Hızını artırmamak,

4- Dar taşıt yollarında, trafiğin yoğun olduğu karayollarında yavaş gitmek sebebiyle kendilerini geçmek isteyen araçlara geçme kolaylığı sağlamak, gerekirse yavaşlamak veya durmak zorundadır. Sürücülerin arkadaki araca dönüş ışıklarıyla geç işareti vermeleri yasaktır.

Geçilen araç sürücülerinin, kendilerini geçmek isteyen sürücülere karşı yol vermemeleri, hız arttırmaları ve sola dönüş geçmeleri yasaktır.

ARAÇLARIN MANEVRALARI

1- Sağa Dönüş:

a- Dönüş işareti verilir.

b- Sağ şeride veya işaretle dönüş izni verilen şeride girilir.

c- Hız azaltılır.

d- Dar bir kavisle dönülür.

e- Dönüş sırasında ilk geçiş hakkı, karşıya geçen yayalara, varsa bisiklet yolundaki bisikletlilere verilir.

2- Sola Dönüş:

a- Dönüş işareti verilir.

b- Yolun gidişe ayrılan kısmının soluna yanaşılır.

c- Hız azaltılır.

d- Dönüş başlamadan önce sağdan ve karşıdan gelen taşıtlara ilk geçiş hakkı verilir.

e- Geniş kavisle dönülür.

f- Dönüş sırasında ilk geçiş hakkı, karşıya geçen yayalara varsa bisiklet yolundaki bisikletlilere verilir.

g- Girilen yol çok şeritli ise, en sağ şerit dışında uygun bir şeride girilir.

3- Dönel Kavşaklarda Dönüş:

a- Dönüş işareti verilir.

b- Hız azaltılır.

c- Sol veya geriye dönülecekse, orta adaya yakın şeritten kavşağa girilir.

d- Sağa dönülecekse orta adaya uzak şeritten kavşağa girilir

e- Girilecek yola yaklaşıldığında sağa dönüş işaretiyle birlikte sağa yaklaşarak dönel kavşaktan çıkarılır.

f- Dönel kavşakta geriye dönülecekse, girilecek yola yaklaşıncaya kadar bulunulan şerit muhafaza edilir.

4- Geri Gitme ve Geri Dönüşler:

Sürücülerin:

a- Bağlantı yolları, oto yollar ve tek yönlü yollarda (duraklama ve park manevrası dışında), dar taşıt yollarında geri gitme ve geri dönmeleri,

b- Manevra dışında geriye giderken şerit değiştirmeleri,
c- Trafiği yoğun olan yollarda geriye dönmeleri yasaktır.

Dönüş sırasında araç sürücüleri, yaya ve bisikletliler için yeşil ışık yanmakta iken, yaya ve bisiklet yolundan geçen yoksa veya yayalar uzakta iseler, ilk geçiş hakkını engellemek şartıyla dönüşlerine devam edebilirler.

Dönüşlerde, gidilen ve durulan şeridi değiştirmelerde sürücülerin niyetlerini önceden ve uygun bir zamanda ve mesafede, dönüş işareti vererek belirtmeleri, işaretlerini manevra süresince sürdürmeleri mecburidir. İşaret verildiği anda aniden şerit değiştirmek yasaktır.

Kamyon, otobüs, çekici, römork ve yarı römork takılı bir aracın geri manevrası sürücünün görüşüne açık alanda emniyetle yapılmıyor ise sürücü, aracın arkasında bir gözcü bulundurmaya zorundadır.

Kamu hizmeti yolcu taşıtlarının duraklara giriş ve çıkışlarını kolaylaştırmak üzere gerekli hallerde ilerleyen ve buldukları yerden çıkacak veya şerit değiştirecek olan araç sürücüleri, manevralarını değiştirmek zorundadırlar.

KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI KURALLARI

Kavşağa yaklaşan sürücüler, kavşaktaki şartlara uyacak şekilde yavaşlamak, dikkatli olmak, geçiş hakkı olan araçların önce geçmesine imkan vermek zorundadırlar.

Trafik zabıtası veya trafik işaret levhası veya ışıklı işaret cihazları bulunmayan kavşaklarda;

- 1-** Bütün sürücüler, geçiş üstünlüğüne sahip olan araçlara,
 - 2-** Doğru geçmekte olan tramvaylara,
 - 3-** Doğru geçen tramvay hattı bulunan karayoluna çıkan sürücüler, bu yoldan geçen araçlara,
 - 4-** Bölünmüş yola çıkan sürücüler bu yoldan gelen araçlara,
 - 5-** Tali yoldan anayola çıkan sürücüler anayoldan gelen araçlara,
 - 6-** Dönel kavşağa gelen sürücüler dönel kavşak içindeki araçlara,
 - 7-** Bir iz veya mülkten (geçiş yolundan) karayoluna çıkan sürücüler karayolundan gelen araçlara,
 - 8-** Dönüş yapan sürücüler, doğru geçmekte olan araçlara,
- Kavşak kollarının trafik yoğunluğu bakımından farklı olduğu işaretlerle belirtilmemiş ise;
- 9-** Motorsuz araç sürücüleri, motorlu araçlara,
 - 10-** Lastik tekerlekli traktör ve iş makinesi sürücüleri, diğer motorlu araçlara,
 - 11-** Motorlu araçlardan soldaki, sağdan gelen araca,

Kavşağa gelen sürücüler, kavşak giriş ve çıkışlarında kurallara uygun olarak karşıya geçen yayalara, geçiş hakkını vermek zorundadırlar.

Işıklı trafik işaretleri izin verse bile trafik akımı, kendisini kavşak içinde durmaya zorlayacak veya diğer doğrultudaki trafiğin geçişine engel olacak ise, sürücünün kavşağa girmeleri yasaktır.

Sürücülerin kavşakta gereksiz olarak yavaşlamaları, durmaları, araçtan inmeleri veya araçlarının motorlarını durdurmaları yasaktır.

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ

Görev sırasında belirli araç sürücülerinin, can ve mal güvenliğinin tehlikeye sokmamak şartıyla trafik kısıtlama veya yasaklarına bağlı olmamalarına geçiş üstünlüğü denir.

Geçiş Üstünlüğüne Sahip Araçlar:

- 1-** Yaralı ve acil hastaların taşınması ve bunlara ilk ve acil yardım yapılması için kullanılan cankurtaran ve özel amaçlı taşıtlarla, yaralı ve acil hasta taşıyan diğer araçlar, (Mavi-kırmızı veya mavi tepe lambası)
- 2-** İtfaiye araçları ile benzeri acil müdahale araçları, (kırmızı tepe lambası)
- 3-** Sanık veya suçluları takip eden veya genel güvenlik ve asayiş için olay yerine giden zabıta araçları, (Mavi-kırmızı veya mavi tepe lambası)
- 4-** Trafik güvenliğini koruma veya trafik kazasına el koyma amacı ile olay veya kaza yerine giden trafik hizmetlerine ait araçlar, (Mavi-kırmızı veya mavi tepe lambası)
- 5-** Yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşa ait kar ve buz mücadelesi çalışmalarında görevli araçlar, (Mavi tepe lambası)
- 6-** Sadece alarm sırasında olmak üzere sivil savunma hizmetlerine ait araçlar, (Kırmızı tepe lambası)
- 7-** Hizmetin devamı süresince koruma araçları ile korunan araçlar. (Mavi tepe lambası)

Bu araçlar birbirleriyle karşılaşmalarında, geçiş üstünlüğü hakkı ile kavşaklarda ilk geçiş hakkını, yazılış sırasına göre kullanırlar.

Geçiş üstünlüğüne sahip bir aracın duyulur veya görülür işaretini alan araç sürücüleri, bu araçların kolayca ilerlemelerini sağlamak için taşıt yolu üzerinde yer açmak, gerekiyorsa durmak ve bu araçlar tarafından tamamen geçilinceye kadar beklemek zorundadırlar. Bir kavşakta iken böyle bir işaret alan araç sürücüleri, derhal kavşağı boşaltmak ve gerekiyorsa emniyetli bir mesafe uzaklaştıktan sonra geçişi engellemeyecek şekilde durmak ve bu araçlar tamamen geçinceye kadar beklemek zorundadır.

Cankurtaran dışında, yaralı ve acil hasta taşıyan ve geçiş üstünlüğüne sahip oldukları ayırım işaretiyle belirlenmemiş olan araçlar geçiş üstünlüğü hakkını, gereksiz olmamak şartı ile kendilerine taşıt yolu üzerinde yer açılmasını sağlamak üzere yeterli şekilde ses cihazlarını ve ışık işaretlerini kullanarak, gerektiğinde el ve kol işareti yaparak, karayolunu kullananları uyarmak suretiyle kullanılır.

GELEN TRAFİKLE KARŞILAŞMA HALİNDE GEÇİŞ KOLAYLIĞI SAĞLAMA KURALLARI

Araç sürücüleri;

a- İki yönlü trafiğin kullanıldığı yollarda; karşı yönden gelen araçların hareketini zorlaştıran bir durum varsa, geçişi kolaylaştırmak için yer ayırmak, aracını sağ kenara yanaştırmak, gerekli hallerde sağa yanaşıp durmak,

b- Tehlikeli eğimli yollarda karşılaşma hallerinde; çıkan araç için geçiş güç veya mümkün değilse, güvenli geçişi sağlamak üzere, inen araçlar, varsa önceden sığınma cebine girmek, sığınma cebi yoksa sağ tarafa yanaşıp durmak, çıkan araç için manevra imkanı bulunmadığının açıkça anlaşılması halinde de geri gitmek,

c- Taşıt yolunun dar olduğu yerlerde aksini gösteren bir trafik işareti yoksa;

1- Motorsuz araçları sürenler motorlu araçlara,

2- Otomobil, minibüs, kamyonet, otobüs, kamyon, arazi taşıtı, LTT, iş makinelerini sürenler yazılış sırasına göre kendisinden önceliklere, geçiş hakkı vermek suretiyle geçiş kolaylığı sağlamak zorundadırlar.

DURMA - DURAKLAMA PARKETME KURALLARI

Durma:

Araçların ; görevli kişilerce, verilen dur emrinde, sesli, işaretli dur emrinde veya kırmızı ışıkta işaret levhalarına uyularak veya önündeki araçların durması ve arıza halleri gibi her türlü trafik mecburiyeti nedeni ile durdurulması halleri "Durma" dır.

Gereksiz olarak trafiği aksatacak, engelleyecek ve tehlikeye düşürecek şekilde araçların durdurulması yasaktır.

Duraklama:

Durma halleri dışında yolcu indirip bindirmek, yük yüklemek veya boşaltmak veya beklemek amacı ile araçların kısa süreler içinde durdurulması "Duraklama" dır.

Duraklama, bekleme amacıyla yapılıyorsa, bunun süresi en çok 5 dakikadır. Bu sürenin geçirilmesi park etme sayılır.

Duraklamada Alınacak Tedbirler:

1- En uygun yerin seçilmesi,

2- Bulunulan şeritte en az yer işgal edilmesi,

3- Varsa banketten yararlanılması,

4- Duraklama amacı uzun süre beklemeyi gerektiriyor ise, park etmede alınacak önlemlerin alınması, gerekli hallerde park ışıklarının yakılması,

5- Diğer araçların geçişini ve yayaların yürümesini zorlaştırmayacak, yüklerin boşaltılması veya yüklenmesi sırasında başkalarına zarar vermeyecek, karayolu yapısını bozmayacak ve kirletmeyecek şekilde tedbirler alınması zorunludur.

Duraklamanın Yasak Olduğu Yerler:

- 1- Duraklamanın yasak olduğu trafik işaretleriyle belirtilmiş olduğu yerlerde,
- 2- Sol şeritte,
- 3- Yaya, okul ve demiryolu geçitlerinde,
- 4- Kavşaklarda, tünellerde, rampalarda, köprülerde, bağlantı yollarında ve buralara yerleşim yerleri içinde 5m. yerleşim yerleri dışında 100 m. mesafe içinde,
- 5- Görüşün yeterli olmadığı tepe üstlerine yakın yerlerde, dönemeçlerde,
- 6- Otobüs, tramvay ve taksi duraklarında,
- 7- Duraklayan veya park eden araçların yol tarafındaki yanında,
- 8- İşaret levhalarına yaklaşım yönünde, yerleşim yerleri içinde 15 m. yerleşim yerleri dışında 10 m. mesafede,
- 9- Yerleşim yerleri dışındaki karayollarında taşıt yolu üzerinde (zorunlu haller hariç), duraklamak yasaktır.

İndirme - Bindirme Kuralları:**Araç sürücülerinin;**

- 1- Yolcularını aracın sol tarafından indirip-bindirmesi,
- 2- Araç durmadan kapı açması,
- 3- Kapıların kapanmasını beklemeden hareket etmesi, yasaktır.

Park etme:

Park etme, araçların durma ve duraklama halleri dışında, genelde uzun süreli olarak bekletilmek üzere bırakılmasıdır. Aracın çalışır durumda olması veya içinde insan bulunması park etme amacını değiştirmez.

Park etmede Alınacak Tedbirler:

- 1- El freni ile tespit edilir,
- 2- Motor durdurulur, eğimli yollarda inişte geri, yokuşta birinci vitese takılır ve ön tekerlekler sağa çevrilir.
- 3- Eğimli yoldaki araç; kamyon, çekici veya otobüs ise, her iki arka tekerleğinin, ayrıca römorklarının ve birden fazla ise, her bir römorkun arka tekerleklerinin inişte ön, çıkışta arka taraflarına niteliklerine uygun takoz konulur.
- 4- Aracın terk edilmesi halinde; camlar kapatılarak, kapılar kilitlenir.

Park etmenin Yasak Olduğu Yerler ve Haller:

- 1- Duraklamanın yasak olduğu yerlerde,
- 2- Park etmenin trafik işaretleri ile yasaklandığı yerlerde,
- 3- Geçiş yolları önünde ve üzerinde,
- 4- Belirlenmiş yangın musluklarına her iki yönden 5 m. mesafesi içinde,
- 5- Kamu hizmeti yapan yolcu taşıtlarının duraklarını belirten levhalara her iki yönden 15 m. mesafe içinde,
- 6- Üç veya daha fazla ayrı taşıt yolu olan karayollarında, ortadaki taşıt yolunda ve üç veya daha fazla şeritli yollarda, aksine bir işaret bulunmadıkça gidişe ayrılmış en sağ şerit dışındaki şeritlerde,
- 7- Park etmiş araçların çıkışına engel olacak şekilde,
- 8- Geçiş üstünlüğü olan araçların giriş ve çıkışlarının yapıldığı yerleri belirten işaret levhalarına 15 m. mesafe içinde,
- 9- Kamunun yararlandığı park, bahçe, garaj, sinema, fabrika, atölye, iş hanı, okul, hastane vb. tesis ve işyerlerinin giriş ve çıkış kapılarına her iki yönde 5 m. mesafe içinde
- 10- Park için ayrılmamış veya trafik işaretleriyle belirlenmemiş alt ve üst geçitler ile köprüler üzerinde veya bunlara 10 m. mesafe içinde
- 11- Belirli kişi, kurum ve kuruluşlara trafik komisyonları kararları ile ayrılmış olan ve bir işaretle belirlenmiş bulunan park yerlerinde (izin verilen araçlar hariç),
- 12- Zorunlu haller dışında yerleşim yerleri dışındaki karayollarında, taşıt yolu üzerinde,

13- İşaret levhalarında gösterilen park etme süresi veya zamanı dışında.

14- Yaya yollarında,

15- Park etme için ayrılmış olan yerlerde belirlenmiş şekle aykırı olarak veya süre dışında,

16- Belirli süreler için ücret ödenerek park etme izni verilen ve bu amaçla özel cihaz bulunduran yerlerde ücret ödmeden park etme halinde veya süresi dışında,

17- Yayaların geçişine engel olmayacak şekilde ayrılmış, işaretle belirlenmiş ve il ilçe trafik komisyonunca karara bağlanmış olmak şartıyla, geniş ve uygun durumdaki yaya yollarında bulunan park yerleri dışındaki yaya yollarında,

Yasaklanmış yerlerde ve hallerde parke dilen araçlar yetkililerce kaldırılır. Araçların yetkililerce kaldırılıp götürülmesi dolayısıyla yapılmış olan bütün masrafları, aracın sürücüsü veya sahibi ödemek zorundadır.

Sürücüler duraklanan veya park edilen yerden çıkarken yoldan geçen araçlara geçiş kolaylığı sağladıktan sonra manevraya başlamak zorundadır. Duraklanan veya park edilen yerden çıkarken kamu hizmetleri yapan yolcu taşıtlarının duraklara giriş ve çıkışlarını kolaylaştırmak için manevra geciktirilir.

Bir trafik işareti ile izin verilmiş olması veya duraklama ve arızalanma halleri dışında, yerleşim birimleri içindeki karayollarında; kamyon, çekici, otobüs veya bunların römorkları, lastik tekerlekli traktörler ile her türlü iş makinelerinin bulundurulmaları ve park edilmeleri yasaktır. Köy kasaba gibi küçük yerleşim birimleri bu hükmün dışındadır.

ARAÇLARIN IŞIKLARI

Araçlar geceleri veya sis, kar şiddetli yağmur ve yeterli derecede aydınlatılmamış tünel gibi görüşün yetersiz olduğu yer, zaman ve hallerde ışıklarını yakmak zorundadır.

Uzağı Gösteren Işıklar:

1- Yerleşim birimleri dışındaki karayollarında geceleri seyrederken,

2- Yeterince aydınlatılmamış tünellere girerken,

3- Benzeri yer ve hallerde, yakılmak zorundadır.

Sürücüler; geceleri, yakın ilerisi görülmeyen kavşak, dönemeç ve tepe üstlerine yaklaşırken, yakın ve uzağı gösteren ışıkları ardı ardına ve sıra ile yakarak gelişlerini haber vermek zorundadır.

Yakını Gösteren Işıklar:

1- Karşılaşmalarda,

2- Aydınlatmanın yeterli olduğu yerlerde,

3- Öndeki aracı takip ederken,

4- Gece bir aracı geçerken yan yana gelinceye kadar,

5- Gündüz görüşü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda kullanılır.

Kuyruk ışıklarının uzağı veya yakını gösteren ışıklar veya sis ışıkları ile birlikte kullanılması zorunludur.

Kısa farlar 25 m. Uzun farlar 100 m. aydınlatacak şekilde ayarlı olacaktır.

Işıkların Kullanılmasında Yasaklar:

1- Sis ışıklarının; sisli, karlı ve sağanak yağmurlu havalar dışında ve diğer farlarla birlikte yakılması,

2- Dönüş ışıklarının "geç" anlamında kullanılması,

3- Karşılaşmalarda ışıkların söndürülmesi,

4- Öndeki aracı geçişlerde uyarı için çok kısa süre dışında uzağı gösteren ışıkların yakılması,

5- Yönetmelikte belirlenen esaslara aykırı nitelikte ışık takılması ve kullanılması,

6- Sadece park lambaları veya sis ışıkları ile seyredilmesi, yasaktır.

ARIZALI ARAÇLAR

İşaretlenmesi:

Bozulan araçların durumuna göre:

1- Araçların park ışıkları yakılmadığı, yakılamadığı ve yakılması halinde bile, diğer araç sürücüleri tarafından 150 m. mesafeden açıkça görülmediği takdirde, bozulan aracın ön ve arkasına uygun

yerlere, diğerk araç sürücülerinin **150 m. mesafeden** açıkça görebilecekleri şekilde birer **kırmızı reflektör veya kırmızı ışıklı cihaz konulması,**

2- Dönemeç veya tepe üstü gibi yerlerde, kırmızı renkteki yansıtıcının veya kırmızı ışıklı cihazın, araçtan en az 30 m. uzaklığa, diğerk araç sürücülerinin en az 150 m. mesafeden görebilecekleri yer ve şekilde yerleştirilmesi,

3- Otobüs, kamyon ve çekicilerin arızalanması halinde, normal hava şartlarında **en az 150 m.** den net olarak görülebilecek şekilde **150 x 25 cm. ebadında engel işaretinin** konulması zorunludur.

Bozulan araç **tehlikeli madde taşıyor** ise, her durumda **kırmızı ışıklı cihaz kullanılacak** ve devamlı şekilde başında beklemek suretiyle gözetim altında tutulacaktır.

Gerekli tedbirler alınıncaya kadar araçta acil uyarı (dörtlü ikaz) lambaları varsa bunlar yakılır.

Çekilmesi:

Çekilen Aracın;

1- Ağırlığı, çeken aracın taşıması sınırından fazla ağır olmayacaktır.

2- Sürücünün yönetiminde olacaktır.

3- Işık donanımı bozuk ise, arkasına gündüz 20 x 20 cm. ebadında kırmızı bez, gece kırmızı ışık veya reflektör konur.

Çeken ve Çekilen Araçlarla İlgili Şartlar:

1- Her iki araç boş olacak, yolcu taşınmayacak,

2- İki aracın bağlantısı çelik çubuk, çelik halat veya zincirlerle yapılacak,

3- İki araç arasındaki mesafe 5 m.yi geçmeyecek, bu açıklık 2,5 m.yi geçtiği takdirde, bağlantının orta kısmına gündüz kırmızı yansıtıcı veya bez, gece kırmızı ışık veya yansıtıcı konacaktır.

4- Çekilen aracın freni bozuk ise, çeken araç ile arasındaki açıklık 1 m. den fazla olmayacak, bağlantı, iki aracın birbirlerine yaklaşmalarını önleyecek şekilde (çeki demiri) yapılmış olacak.

5- Çeken araç, freni bozuk aracı çekerken 15 km/s. hızdan, diğerk hallerde 20 km/s. hızdan fazla hızla sürülmeyecektir.

6- Kendi kendine hareket gücü olmayan römork ve benzeri arızalı araçlar ile başka bir araçla çekilemeyecek durumda olan arızalı araçlar, sadece kurtarıcı araçlarla çekilecektir.

TEDBİRSİZ VE SAYGISIZ ARAÇ SÜRME

Araç sürücülerinin:

1- Su, çamur ve benzerlerini sıçratarak, atarak, dökerek,

2- Korkutarak veya şaşırtarak,

3- Sigara külü izmaritlerini veya başka şeyleri yola atıp dökerek,

4- Özel amaçlarla keyfi veya kasıtlı davranışlarda bulunmak suretiyle yaya ve taşıt trafiğinin seyir emniyetini ihlal ederek veya tehlikeye düşürerek,

5- Seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzeri haberleşme cihazlarını kullanması, vb.

Tedbirsiz ve saygısız davranışlarda bulunarak araç sürmeleri yasaktır.

SES, MÜZİK, GÖRÜNTÜ VE HABERLEŞME CİHAZLARI

Uyarı İşareti Olarak Kullanılan Ses Cihazlarının:

1- Yakın ilerisi görülmeyen kavşak, dönemeç ve tepe üstü gibi yerlere yaklaşırken gelişini haber verme, yol trafik durumunun gereğine göre, karayolunu kullananları uyarma ve geçme halleri dışında kullanılması,

2- Kamunun rahat ve huzurunu bozacak şekilde gereksiz veya gereğinden fazla uzun ve ayarsız olarak seslendirilmesi,

3- Geçiş üstünlüğüne sahip araçlarda bulundurulması gerekenlerin diğerk araçlara takılarak kullanılması, yasaktır.

Görüntü cihazlarının, kamu hizmeti yolcu taşımacılığı yapan araçlara takılması ve kullanılması yasaktır.

Pikap, Teyp ve Benzeri Cihazlar:

1- Dolmuş otomobilleriyle kamu hizmeti taşıması yapan minibüslerde bulunmayacaktır.

2- Otobüslerde, sürücünün kullanamayacağı bir uzaklıkta bulunabilecektir.

Hoparlörler: Trafik tescil kuruluşlarından izin alındıktan sonra takılabilecektir.

OKUL TAŞITLARI

1- Okul taşıtı sürücülerini öğrenci indirme-bindirme yaptıkları sırada aracın arkasındaki **"DUR"** işaretinin ışığını yakmak; diğer araç sürücülerinin de bu ışık yandığı sürece durması,

2- Okul taşıtlarında araç içi düzenini sağlama, araç iniş ve binişlerde öğrencilere yardımcı olmak üzere **rehber öğretmen** veya kişi **bulundurulması, zorunludur.**

Okul taşıtlarında öğrencilerin kolayca yetişebileceği camlar ve pencereler sabit olacaktır.

YAYA, OKUL, DEMİRYOLU GEÇİTLERİNDEN GEÇME

Yaya ve Okul Geçitlerine yaklaşan sürücüler:

1- Hızlarını azaltmaları,

2- Geçitten geçen yaya veya geçmek üzere bulunan yayalara ilk geçiş hakkını vermeleri,

3- Varsa okul geçit görevlisinin işaretine uymaları, zorunludur.

Demiryolu Geçitlerinde Sürücülerin:

1- Geçidin durumuna uygun hızla geçmeleri,

2- Işıklı veya sesli talimatın vereceği "DUR" işaretine uymaları,

3- Taşıtların yolu üzerine indirilmiş veya indirilmekte olan bariyer varken geçide girmemeleri,

Sürücülerin Kontrolsüz Demiryolu geçitlerinde:

1- Geçmeden önce geçide makul bir mesafede durmaları,

2- Herhangi bir demiryolu aracının yaklaşmadığından emin olduktan sonra geçmeleri, mecburidir.

ARAÇLARIN BOYUTLARI, AĞIRLIKLARI

Araçların Yüklü ve Yüksüz Boyutları:

Azami genişlik.....2,55 m.

Azami Yükseklik.....4,00 m.

Azami Uzunluk:

-İki dingilli araçlarda.....12,00 m.

-İki dingilli otobüs ve trolleybüslerde.....12,00 m.

-Üç veya daha çok dingilli araçlarda.....12,00 m.

-Üç dingilli tek katlı otobüslerde.....12,60 m.

-Üç dingilli tek ve çift katlı otobüslerde.....15,00 m.

-Yarı römorklu araçlarda.....16,00 m.

-Masraflı (körüklü) otobüslerde.....18,00 m.

-Bir römorklu katarlarda.....18,75 m.

-İki römorklu katarlarda..... 22.00 m.

Araçların Azami Ağırlıkları :

Dingil ağırlıkları:

-Tahriksiz tek dingilde.....10 ton

-Tahrikli tek dingilde.....11,5 ton

İki dingilli aks gruplarında;

-Motorlu Araçlarda

-Dingiller arası mesafe 1 m. den az ise.....11,5 ton

-Dingiller arası mesafe 1 m. ile 1,3 m. arası ise.....16 ton

-Dingiller arası mesafe 1,3 m. ile 1,8 m. arası ise.....18 ton

-Römork ve Yarı Römorklarda

-Dingiller arası mesafe 1 m. den az ise.....11 ton

-Dingiller arası mesafe 1 m. ile 1,3 m. arası ise..... 16 ton

-Dingiller arası mesafe 1,3 m. ile 1,8 m. arası ise.....18 ton

-Dingiller arası mesafe 1,8 m. den büyük ise.....18 ton

Üç dingili aks guruplarında

-Dingiller arası mesafe 1,3 m. den az ise.....21 ton

-Dingiller arası mesafe 1,3 m. ile 1,4 m. arası ise.....24 ton

Toplam ağırlıklar

-İki dingilli motorlu araçlarda.....18 ton

-Üç dingilli motorlu araçlarda.....25 ton

-Üç dingilli yarı römorklu araçlarla mafsallı

otobüslerde.....28 ton

-Dört dingilli motorlu araçlarda.....32 ton

-Dört dingilli römorklu ve yarı römorklu araçlarda.....36 ton

-Dört dingilli römorklu araçlarda yarı römork dingil

grubu ağırlığı 20 ton olan araçlarda.....38 ton

-Beş veya daha çok dingilli yarı römorklu veya

römorklu katarlarda.....40 ton

-Konteynır taşıyan yarı römorklu araçlarda.....44 ton

YÜKLEME KURALLARI

Araçlara, taşıma sınırı üstünde yolcu veya yük alınması, taşıma sınırı aşılmsın veya aşınmasın, dingil ağırlıklarını aşacak şekilde yük yüklenmesi yasaktır.

Ağırlık ve boyutları bakımından özelliği olan özel yüklerin karayolu ile taşınması için **Karayolları Genel Müdürlüğü'nden özel izin almak zorunludur.** Araçların ağırlık kontrolleri Karayolları Genel Müdürlüğü'nce yapılır.

Radyoaktif maddelerin yüklenmesi, boşaltılması ve taşınabilmesi için Atom Enerjisi Komisyonu'ndan izin alınması zorunludur.

Yükleme Sırasında Dikkat Edilecek Hususlar:

- 1- Yükün, karayoluna değecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yüklenmesi,
- 2- Dengeyi bozacak, yolda bir şeye takılacak ve sivri çıkıntılar oluşturacak şekilde yüklenmesi,
- 3- Görüşe engel olacak, aracın sürme güvenliğini bozacak ve tescil plakalarını, ayırım işaretlerini, fren ve dönüş ışıklarıyla yansıtıcıları örtecek şekilde yüklenmesi,
- 4- **Aracın boyunu önden 1 m.den, arkadan 2 m.den fazla aşacak şekilde yüklenmesi,**
- 5- Kasanın sağ ve sol yanlarından taşacak şekilde yüklenmesi,
- 6- Çamurluk, basamak, kasa kenarı, sürücü mahallinin veya araç üstü, bagaj merdiveni gibi dış kısımlarda ve yük üzerinde yolcu taşınması, **yasaktır.**

Yük Taşınmak için Yapılmış Araçlarda, Gerekli Hallerde:

- 1- Uygun oturma yerlerinin yapılmış, kasa kenarlarının kapalı ve üzerinin örtülü olması şartıyla, taşıma sınırının her tonu için 2 yolcu taşınabilir.
- 2- Kısa mesafelerde işçi taşınmasında kullanılacaklar için, kasa kapaklarının kapalı ve karoser zeminden itibaren en az 120 cm. yüksekliğinde elle tutulacak sağlam bir korkuluğun bulunması şartı ile taşıma sınırının her tonu için ayakta 2 yolcu (işçi) taşınabilir .
- 3- Tarım ürünlerinin toplanması, yüklenmesi veya boşaltılması amacıyla lastik tekerlekli traktörlerin **römork veya yarı römorklarında oturmaları** şartıyla, **taşıma sınırının her tonu için en çok 3 kişi taşınabilir.**
- 4- Yükle yolcu bir arada taşınırken yükler sağlam olarak yerleştirilmiş ve bağlanmış olmalı, kasanın yan ve arka kapakları kapalı olmalı, yolcular kasa içinde ayrı bir yere oturtulmalıdır.

TEHLİKELİ MADDELERİN TAŞINMASI

Fiziksel ve kimyasal yapı ve nitelikleri bakımından patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı, kendi kendine tutuşucu veya kolayca ateş alıcı, zehirli veya radyoaktif maddeler ile bunların benzerleri Tehlikeli Madde sayılır.

- 1- Tehlikeli maddelerin yüklenmesi ve boşaltılması sırasında buldukları yere 30 m. mesafe içinde, sigara ve benzerleri içilmeyecek, kibrit, çakmak, aydınlatma cihazı ve benzerleri gibi alev ve kıvılcım çıkaran şeyler kullanılmayacak.
- 2- Tehlikeli madde taşıyan araçların içine 6 voltu geçmeyen pilli fener dışındaki aydınlatma cihazları ile girilmeyecektir.
- 3- Bu araçlarda iki adet 6 kg. kapasiteli yangın söndürme cihazı bulundurulacaktır.
- 4- Araca başka yük alınmayacak, mal sahibi veya hizmetliden başka yolcu bindirilmeyecektir.
- 5- Park etme ve duraklama halinde araç, bir görevlinin gözetimi altında olacaktır.
- 6- Bu araçları sürenler, yerleşim yerleri dışındaki karayolunda, **diğer araçları en az 50 m. mesafeden takip edeceklerdir.**
- 7- **Duraklama hallerinde diğer araçlarla aralarında 20 m. mesafe bulunduracaklardır.**

OTOYOL KURALLARI

- 1- Otoyola girerken "**Hızlanma Şeridi**"nden yararlanılarak, yoldaki trafiğin akış hızına uyum sağlandıktan sonra hızlanma şeridinin sonundan otoyol bandına girmek zorunludur.
- 2- Otoyolda duraklamak, parketmek gibi geri gitmek ve geriye dönmek yasaktır.
- 3- Kaza ve arıza gibi zorunlu hallerde taşıtın emniyet şeridine alınarak işaretlenmesi gerekir. Emniyet şeridinde seyretmek yasaktır.
- 4- Otoyoldan çıkarken de "**Yavaşlama Şeridi**"ne şeridin başından girmek bu şerit boyunca hız azaltmak zorunludur.

SÜRÜCÜ VE YOLCULARIN KORUYUCU TERTİBAT KULLANMALARI

- 1- Otomobil ve tescilde otomobil gibi işlem gören arazi taşıtlarında ve minibüslerde emniyet kemeri bulundurulması ve kullanılması zorunludur. Söz konusu bu araçların **ön koltuklarında 10 yaşından küçük çocukların taşınması yasaktır.**
- 2- Motosiklet ve motorlu bisiklet sürücülerinin koruma başlığı ve koruma gözlüğü, yolcularının ise koruma başlığı kullanmaları zorunludur.

YAVAŞ SÜRME VE YAVAŞLAMA YASAĞI

Sürücülerin zorunlu bir neden olmadıkça:

- 1- Diğer araçların ilerleyişine engel olacak şekilde yavaş sürmeleri,
- 2- Belirlenen hız sınırlarının çok altında ve trafiğinin akışına engel olacak şekilde sürmeleri,
- 3- Başkalarını rahatsız edecek veya tehlikeye sokacak şekilde gereksiz ve ani yavaşlamaları, yasaktır.

BİSİKLET, MOTORLU, BİSİKLET ve MOTOSİKLET SÜRÜCÜLERİ İLE İLGİLİ KURALLAR

- 1- Bu araçların yaya yollarında sürülmesi yasaktır. Ayrı bir bisiklet yolu olduğu halde, bisiklet ve motorlu bisikletlerin taşıt yollarında sürülmesi yasaktır.
- 2- İkiden fazlasının taşıt yolunun bir şeridinde yan yana sürülmesi yasaktır.
- 3- Sürücü arkasında yeterli bir oturma yeri olmadıkça başka kişilerin taşınması yasaktır.
- 4- Bir kişiden fazlasının taşınması yasaktır.
- 5- Bu araçların sürülmesi sırasında elde bagaj, paket ve benzerlerinin taşınması yasaktır.
- 6- Bisiklet sürenlerin en az bir elleri, motorlu bisiklet sürenlerin manevra için işaret vermeleri halleri dışında iki elleri ve motosiklet sürenlerin devamlı iki elleriyle taşıtlarını sürmeleri zorunludur.

YAYALARLA İLGİLİ KURALLAR

- 1- Yayalar yaya yolu, banket veya alan varsa, buralardan yürümek zorundadırlar.
- 2- Her iki tarafında banket bulunan veya bulunmayan ve kullanılabilir durumda olan veya olmayan yollarda, yayalar kendi gidiş yönlerine göre sol banketten veya sol kenardan yürümek zorundadırlar.
- 3- Taşıt yolunu karşı tarafına geçmek isteyen yayalar, yaya ve okul geçitlerinden veya kavşaklardan geçmek zorundadırlar. 100 m. yakınında bu gibi yerler yoksa, gelen taşıtların hızını kontrol ederek en kısa doğrultuda karşıya geçebilirler.
- 4- Beyaz baston taşıyan, kolunda üç siyah yuvarlaklı sarı bant bulunan bir yayanın veya bir köpek yardımıyla yürüyen özürli kişilerin taşıt yolu üzerinde bulunmaları halinde bütün sürücülerin yavaşlamaları, gerektiğinde durarak yardımcı olmaları zorunludur.
- 5- Yaya ve okul geçitlerinden geçerken geçidin sağ bölümünden yürümek zorundadırlar.
- 6- Yayalar, karşıya geçişlerini yapmak üzere taşıt yoluna girmeden önce, önce sol taraflarını sonra sağ taraflarını kontrol etmelidirler.
- 7- Yaya yolu bulunmayan karayollarında yürümek zorunda kalan yayalar gece ve gündüz görüşün az olduğu hallerde sürücülerini uyarıcı açık renk elbise giymek, üstünde veya elindeki eşyada yansıtıcı bulundurmamak veya ışık taşımak zorundadır.

ARAÇLARIN TESCİLİ

Tescile Yetkili Kuruluşlar:

- 1- Bütün motorlu araçlar ile tescile tabi motorlu araçlara takılarak kullanılacak yapıda ve yüklü ağırlığı 750 kg.ın üstünde olan römork ve yarı römorkların tescilleri trafik tescil kuruluşlarınca,
- 2- Askeri araçlar Türk Silahlı Kuvvetlerince, raylı sistemde çalışan araçların tescilleri, kullanıldığı yerlere göre ait olduğu kuruluşlarca, Kamu kuruluşlarına ait olan iş makineleri ilgili kuruluşlarca,
- 3- Tarım kesiminde kullanılan özel veya tüzel kişilere ait iş makineleri ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanlar dışında kalan ve sanayi, bayındırlık ve diğer kesimlerde kullanılanların tescilleri üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca,
- 4- Motorsuz taşıtlardan gerekli görülenlerin (il trafik komisyonu kararıyla) tescilleri belediyelerce yapılır.

Araç sahipleri:

- 1- İlk tescil için satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde,
- 2- Daha önce tescil edilmiş aracı, satın veya devir aldıklarında ise, 1 ay içinde, ilgili tescil kuruluşlarında kendi adlarına tescil yaptırmak zorundadır.

Araç üzerinde yapılan değişikliğin, renk ve adres değişikliklerinin 30 gün içinde ilgili tescil kuruluşlarına bildirilmesi zorunludur.

Sürücülerin tescil plakaları bakımından dikkat etmeleri gereken husus; ışıkların yakılmasıyla birlikte, **arka plakanın 20 m. mesafeden okunacak şekilde aydınlatılmış olmasıdır.**

Araç Üzerinde Bulundurulması Gerekli Belge ve Plakalar:

- 1- Tescil belgesi (Sahiplik Belgesi),
- 2- Trafik belgesi,
- 3- Mali sorumluluk sigortası,
- 4- Tescil plakası.

Geçici olarak tescil edilen araçlar üzerinde bulundurulması zorunlu belge ve plakalar:

- 1- Geçici tescil plakası,
- 2- Geçici trafik belgesi, (A 6 gün, B 30 gün, C 6 gün, E 6 gün, F geçici trafik belgeleri 3 ay süreyle geçerlidir.)
- 3- Mali sorumluluk sigortası.

ARAÇLARIN MUAYENELERİ

- 1- Hususi otomobil** ve römorkları; ilk 3 yaş sonunda devamında **iki yılda bir,**
- 2- Resmi ve ticari plakalı otomobil** ve römorkları ilk 2 yaş sonunda devamında **yılda bir,**
- 3- Lastik tekerlekli traktör** ve römorkları **3 yılda bir,**
- 4- Diğer motorlu araçlar** ve römorkları **her yıl,** periyodik muayeneye tabi tutulur.

Muayene süresi dolmasa bile kazaya karışması sonucu yetkili zabıtaca muayenesi gerekli görülenler ile, üzerinde esaslı değişiklik yapılması durumunda araçların ayrıca özel muayenesi zorunludur.

Hurdaya çıkarılan araçlar 1 ay içinde ilgili tescil kuruluşlarına bildirilir.

SÜRÜCÜ BELGELERİ

Sınıfı	Araçlar	Yetkisi	Yaş
A1	Motorlu Bisiklet		17
A2	Motosiklet	A1	17
B	Otomobil, Minibüs, Kamyonet	F	18
C	Kamyon	B - F	22
D	Çekici	C-B-F	22
E	Otobüs	C-B-F	22

Motorlu araçların sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Bisiklet kullananların 11, motorsuz taşıt kullananların ve hayvan sürücülerinin 13 yaşını bitirmiş olmaları zorunludur.

Ülkemizde Uluslararası sürücü belgesi, "Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu" tarafından verilmektedir.

Sürücüler, ikamet değişikliklerini, 30 gün içinde kayıtlı oldukları tescil kuruluşlarına bildirmek zorundadır.

Sürücü belgeleri, aşağıdaki hal ve şartlarda trafik zabıtasınca geri alınır:

- 1- Sağlık raporu ile sürücülük yapmasında sakınca görülenlerin,**
- 2- Sürücünün belgesinin sahte olduğu, hile ile alındığı, şartlarına uygun olmadan verildiği tespit edilenlerin.**

HUKUKİ SORUMLULUK VE SİGORTA

Bir motorlu aracın işletmesinin bir kimsenin ölümü veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde motorlu aracı işletenin sorumluluğunu karşılamak üzere yapılması zorunlu sigortaya; **mali sorumluluk sigortası** denir. Zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan araçlar, trafikten men edilir.

Kazayı yapan aracın tespit edilmesi durumunda, mali sorumluluk sigortasını yaptırmamış olan araçların kazalarında, sigortacının iflası durumlarında ve çalınmış ve gasp edilmiş araçların meydana getirdikleri kazalardaki bedensel zararları karşılamak amacıyla Garanti Fonu oluşturulmuştur.

Uluslararası veya Şehirlerarası yolcu taşıyan otobüslerde yolcuları, sürücüleri ve yardımcılarını seyahat süresi için maruz kalacakları her türlü kazalara karşı korumak amacıyla "Otobüs Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası" bulunmaktadır.

TRAFİK KAZALARI

Trafik Kazalarına El Konulması:

Kaza nedenlerini, iz ve delillerini belirleyecek "Kaza Tespit Tutanağı" düzenlemek üzere trafik zabıtasınca (polis ve jandarma) el konulur. Kazaya el koyan yetkililerin sorumlulukları şunlardır:

- 1- Trafik kazalarında yolun trafiğe kapandığı hallerde, yolu trafiğe açmak,
- 2- Karayolunu kullananlar için ek bir tehlikenin oluşmasını önlemek için gerekli tedbirleri almak,
- 3- Yaralılara ilk yardım yapılmasını veya en yakın sağlık kuruluşuna gönderilmesini sağlamak,
- 4- Kaza yerindeki mal güvenliğini sağlamak,
- 5- Trafik Kazası Tespit Tutanağı düzenlemek,

NOT:KAZA SADECE MADDİ HASARLA SONUÇLANMIŞ İSE; KAZAYA KARIŞAN ARAÇ SÜRÜCÜLERİ KAZA TUTANAĞINI KENDİLERİ TUTARLAR.BU TUTULAN TUTANAK SİGORTA ŞİRKETİ TARAAFINDAN KABUL EDİLİR.

Kazaya Karışanların Sorumlulukları:

- 1- Durmak ve trafik güvenliği için gerekli önlemleri almak,
- 2- Kaza yerindeki durumu değiştirmemek,
- 3- Olayı görevlilere bildirmek, kaza yerinden ayrılmamak,
- 4- Olayda taraf olanlar, istendiğinde diğer tarafa kimlik ve adreslerini bildirmek, sürücü ve trafik belgeleri ile sigorta poliçelerini göstermek, bunlara ait gerekli bilgileri vermek,
- 5- Başında sahibi ve sorumlusu bulunmayan araç veya mala zarar verilmesi halinde; aracın, malın ilgisini bulmak. Bulunmadığı takdirde zarar verilen aracın veya malın görülebilen yerlerine not bırakmak.

Kaza sadece maddi hasarla sonuçlanmış ise, kazaya karışan bütün tarafların, aralarında yazılı olarak anlaşmaları halinde olay yerinden ayrılabilirler. Olay yerinden ayrıldıktan sonra, kaza tespit tutanağını düzenlemesini isteyemezler.

Kaza Yerinden Geçenlerin Sorumlulukları:

- 1- Kaza yerinde usulüne uygun ilk yardım tedbirlerini almak,
- 2- Olayı en yakın zabıtaya veya sağlık kuruluşuna bildirmek,
- 3- Yetkililerin isteği halinde yararlı sağlık kuruluşuna götürmek.

Sürücülerin Asli Kusur Halleri:

- 1- Kırmızı ışıkta veya görevlinin dur işaretinde geçmek,
- 2- "Taşıt giremez" levhasının bulunduğu karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya bağlantı yoluna girmek,
- 3- İki den fazla şeritli taşıt yollarında, karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya yol bölümüne girmek,
- 4- Arkadan çarpmak,
- 5- Geçme yasağı olan yerlerde önceki aracı geçmek,
- 6- Dönüş manevralarını yanlış yapmak,
- 7- Şeride tecavüz etmek,
- 8- Kavşaklarda ilk geçiş hakkına uymamak,
- 9- Daralan kaplamalarda geçiş kolaylığı sağlamamak,
- 10- Manevraları düzenleyen kurallara uymamak,
- 11- Yerleşim yerleri dışındaki karayolunda zorunlu haller dışında duraklamak veya park etmek,
- 12- Kurallara uygun olarak park etmiş araca çarpmak.

TRAFİK SUÇLARI ve KARŞILIĞI CEZALAR

Trafik suçlarına ilişkin davalara trafik mahkemeleri, bunların bulunmadığı yerlerde sulh ceza mahkemelerinde bakılır.

Adli Cezalar:

- 1- Hafif para cezası,
- 2- Hafif hapis (Hafif para cezası ile birlikte),
- 3- Belgelerin geri alınması (Hafif para cezası ile birlikte),
- 4- İşyeri kapatma (Hafif para cezası ile birlikte).

İdari Cezalar:

- 1- Para cezası,
- 2- Belgelerin geri alınması,
- 3- Puan cezası.

Suçun işlendiği tarihten geriye doğru **bir yıl içinde toplam 100 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri 2 ay süre ile geriye alınır ve eğitime tabi tutulur.** Aynı yıl içinde **ikinci defa 100 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri 4 ay süre ile geri alınarak psiko-teknik değerlendirilmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulurlar.** Muayene sonucunda sürücülük yapmasına engel hali bulunmayanların belgeleri, süresi sonunda iade edilir. **Bir yıl içinde üç defa ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri süresiz olarak iptal edilir.**

Ölümlü sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri ise 1 yıl süre ile geri alınır.

İdari bir trafik suçu işlenenler hakkında Ceza Tutanağı düzenlenir. **Ödeme peşin** veya tutanağın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde **yapılırsa cezada 1/4 peşin ödeme indirimi yapılır.** Para cezalarının tutanağın tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmesi gerekir. **1 ay içinde ödenmeyen cezalar için her ay % 5 faiz uygulanır. Ancak toplam tutar cezanın 2 katını geçemez.** Trafik para cezası tutanakları, takip ve tahsil için bu tutanakları düzenleyenler tarafından 7 iş günü içinde ilgili mal müdürlüğü saymanlığına gönderilir.

ARAÇLARDA BULUNDURULMASI ZORUNLU ARAÇ ve GERÇLERİ

- 1- **Takoğraf: Otobüs, kamyon ve çekicilerde.**
- 2- **Taksimetre: Taksi otomobillerinde**
- 3- **Yangın söndürme cihazı: Cihaz sürücünün hemen yanında bulunmalıdır.**
 - a) **Otomobil, minibüs ve kamyonetlerde 1 kg. kapasiteli bir adet,**
 - b) **Otobüs, kamyon ve çekicilerde 6 kg. kapasiteli bir adet,**
 - c) **Tehlikeli madde taşıyan araçlarda 6 kg. kapasiteli iki adet,**
- 4- **Reflektör: Motosiklet ve motorlu bisiklet hariç, bütün motorlu araçlarda iki adet,**
- 5- **Stepne: Şehirlerarası yolcu taşıyan bütün araçlarda,**
- 6- **Tekerlek takozu: Otobüs, azami ağırlığı 3,5 tondan fazla olan araçlar ve iki dingilli römorklarda bir adet. Üç veya daha çok dingilli taşıtlarda ve tek dingilli römorklarda iki adet.**
- 7- **Yedek malzeme ve takımlar: Otomobil, minibüs, Otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve lastik tekerlekli traktörlerde.**
- 8- **İlk yardım çantası: Otomobil, minibüs, Otobüs, kamyon, çekici ve lastik tekerlekli traktörlerde**
- 9- **Engel işareti: Otobüs, kamyon, çekicilerde 150 x 25 cm. ebadında bir adet.**